

PLANINAR

Vjesnik „Hrvatskoga planinarskoga društva“

U ZAGREBU.

»Planinar« izlazi svaka dva mjeseca pod dva broja na 16 stranica, izdaje ga »Hrv. plan. društvo. — Godišnja pretplatnina a ujedno članarina jest 6 K; pojedini broj stoji 1 K. — Novci se šiljaju društvenom blagajniku g. **Ivanu Exneru**, uraru i draguljaru, Petrinjska ulica br. 7. naprotiv Sudničke ulice na Žrinjskom trgu. — Uredništvo vodi prof. **Vjekoslav Novotni**.

Broj 3. i 4.

Za ožujak i travanj 1907.

God. X.

Pod Velikim Klekom (Grossglockner 3798 m.)

(Priopćio Vj. Novotni)

Zell am See, Kaprun, Aussee, Hallstadt.

(Svršetak).

Schmidtenhöhe je vis, koji se je iz vira vrhova oko Velikoga Kleka najbliže primaknuo sa zapada trgovištu Zell. Ime mu je od potoka i seoca Schmidten, koje je svoje kuće nanizalo tik pod podnožje mu u prodolici, kojom ćeš za četvrt sata doći u sam Zell. Za taj uzlaz na Schmidtenhöhe, koji nije naporniji od puta iz Zagreba na Sljeme, ne trebaš vodiča, jer je širok put, kojim ljeti sila stranaca svake dobe i roda pješice ide, ili se vozi uz stalnu cijenu na udobnim dvokolicama, što ih mula vuče. Za tri sata udobna hoda kroz šumu uspet ćeš se okučima na vrh, na gorski proplanak, koji je obrastao tek travom, bez stabla. Ovdje podigne planinarska podružnica Pinzgau već godine 1874. planinarsku kuću, koju je poduzetni gostioničar Hubinger prekupio od društva, proširio ju i pretvorio u elegantnu udobnu gostionu, gdje možeš izvrsno noćiti i u svako se doba izvrsno i relativno ne preskupo nahraniti. Gostiona ta ima poštu i brzojav. Tko hoće ljeti ovdje noćiti, valja da se za rana za to u samom Zellu u gostioni na trgu pobrine i tako telegrafski osigura, jer se je često dogodilo, da su bile već iznajmljene one 44 sobe, u kojim će 90 do 100 osoba moći noćiti, i da je prepuna bila dvorana za hranu, u kojoj može istodobno do 150 osoba ručati.

Schmidtenhöhe je dašto krasan vidikovac na sve strane; stoji upravo sučelice Velikomu Kleku. Stotinu i stotinu visova, vrhova, grebena, uvala, ždrjela prikazat će se tvojem oku naokolo: na sjeveru pusti i grozni Steinernes Meer, na sjeveroistoku Dachstein, na jugoistoku Tauern, medju njima gorski kralj, Veliki Klek, na zapadu Kaiser Gebirge. U tim gorskim virovima dvije se velike doline još ukazuju i to: Kaprun prema jugu, a prema sjeverozapadu dolina rijeke Salzache.

Svaki i najlošiji planinar, koji stigne u Zell, zalazi u Kaprun. To je selo odaljeno od Zella 9 km. u dolini, koja je po tom selu prozvana. To je najveća i najkrasnija dolina na sjevernoj strani gorskoga sklopa Tauern, a jugozapadno od Zella. Ta dolina turistički je važna i zato, što je ona glavno ishodište za prijelaz preko gorja Tauern i preko Velikoga Kleka u Kals i Heiligenblut, pa glavno mjesto za ulaz do planinarskih domova: Salzburger—Gleiwitzer — i Rudolf-Hütte te do Münchenerhaus, a iz ovih kuća na vrhove ovoga gorja i na sam Veliki Klek.

Danas ne treba da čovjek bude planinar, da dodje do toga sela; vozi naime omnibus od hotela Lebzelter svaki dan tri puta cnamo i tri puta natrag uz stalnu cijenu od 2 krune; put je to od 40 do 45 časa. Omnibus vozi još i dalje u sklop gorski po dobroj gorskoj cesti sve do veličanstvenog slapa Kesselfall, što ga čini bijesni gorski potok Ache. Provozna cijena do ovdje jest 3 Kr. 20 fil. Taj potok, uz koji su se kuće kaprunске s lijeva i s desna nani-zale, duboko si je korito iskopao brujeći i rijući, te bijesno se pjeneći čas pre-skakuje silno kamenje i pećine, čas se ruši u duboki ponor razbijajući u prah sniježne svoje valove.

Uz takovu gorskiju panoramu dolaziš za dva sata vožnje do glavnoga slapa Kesselfall, gdje ćeš naći opet moderno uređenu gostionu kao u velegradu uz primjerene cijene, u večer i električnu rasvjetu na slapu.

Od Kesselfalla vodi turistički put dalje do drugoga, najvišega hotela u planini toj, do Moserbodena (1960 m.). Imаш tri sata hoda od Kesselfalla. I tuj je još sve velegradski uređeno za udobnost putnika. Taj hotel je ujedno i glavno ishodište turistima za teže gorske puteve, gdje ćeš naći sve upute i uvijek pouzdanih vodiča.

Prije nego sam pohodio Zell, skrenuo sam od Selztala i željezničkog raskršća Stainach-Irdning prema Ischlu u Aussee, poznato krasno štajersko ljetište i zračno lječište.

Od željezničke stanice imаш 20 časa do trgovišta Aussee. Mjesto je neu-kusan skup kramara, koji grozničavo rade izbiti od stranaca novaca. Vreva stranaca, žurba kola i omnibusa u malu mjestu vrlo me se neugodno dojmi.

Što putniku planinaru mjesto ne može podati, dati će mu zanosna, idealno krasna okolica.

Trgovište Aussee sa nešto preko 1600 stanovnika leži (po Peuckeru) 657 m. nad morem. Okružuje ga naokolo gorje Dachstein (2996 m.) i Todtes Gebirge (2514 m.). I ovdje se narav cijele godine boriti za svoju vlast. Dok je naime u Ausseeu već zavladalo jarko proljeće i ljeto, na vrhovima oko mjeseta gospoduje zima i led. Guste šume naokolo i cvjetne livade, rijeka Traun sa svojim gorskim uvijek sniježnim pritocima, ono pet gorskih jezera — Alt-Aussee-Grundl-Oeden-Toplitz i mali Kammer-See — što okružuju mjesto, čine, da tu nema nikada vrućine, ni sparine, ni praha, ni dosade. Sav kraj naokolo isprepletan je lijepo uređenim putevima i stazama, a u gorama markirani su prolodi za planinare, koji su željni snijegu i ledu, orlovske vrleti i nebeske širine.

Na svim jezerima naći ćeš čamaca ili malih parobrodića, koji će te za mali novac od jednoga kraja na drugi prevesti pod strmu liticu, što se koso i nepristupno do 1000 m. visine ruši u bistro jezero. Svako to jezero ima više kupališta, samo temperatura nije za svakoga. Ja sam 2. kolovoza u Grundlseeu našao na površini 14° C., u Altausseu 12° C., noge su u dubini osjećale bitnu razliku toplote — najmanje 2—3 stepena. Umornu tijelu iza gorskoga puta vrlo godi ta temperatura, te se i najsatrvenije tijelo iza kratke kupelji potpunoma okrijepi, a želudac pohlepno traži nova rada.

Prodjem bučnic trgovište te se namah iza dolaska svog otisnem na Grundlsee (709 m.). Put vodi ravnicom, dobrim putom, zasadjenim drvljem uz potok Traun, koji iz Grundlseea izvire. Nema više od sata hoda. Ukonačih se u velikoj i odličnoj gostionici kod Schramla; jedva dobih sobu. Bijah vrlo zadovoljan i sa cijenom i sa jelom.

Dražestan je to kraj sa svake strane. I narav sa svojim raznim čarom i prilike planinarske i uputni ljudi i cijene živežne — sve će te zadovoljiti, te ćeš zaboraviti na svijet i nevolje i tegobe mu. Tuj možeš dobiti u sezoni stan za obitelj za 200 do 300 Kr., a po osobi dnevica sa cijelom opskrbom za 8 do 10 Kr. Razumije se, da ti gostione pružaju svaku udobnost, kola, upute, vodiče, a ima i dva posebna društva, koja su strancu na ruku: Verschönerungsverein i Fremdenverkehrverein.

Iza okrepe podjoh na jezero, koje je do 6 kl. dugo, a oko jedan kilometar široko, okruženo gustom omorikom i strmom liticom. Ukrcah se na mali parobrodić, koji me preveze preko jezera do seoca Gössla, odavle za 20 časa do maloga 2 km. dugoga jezera Toplitz, što leži 7 m. više od Grundlseea. Nad ovim jezerom leži treće još sitnije dražesno jezerce, Kammersee (ne ono veliko nad Ischlom, koje nosi i ime Attersee). Sav taj put prevalih za 3 sata, za prevoz i povrat platih 2 krune.

Sutradan iza zdrava i duga sna uputim se preko sela Tressen dobrim i markiranim putom te gusto omorikom na jezero Altausse. Prijelaz taj krasna je i lakha šetnja od 2 sata; inače spaja ovo mjesto sa Grundlsee i sa trgovištem Aussee krasan kolnik, kojim možeš uviјek na omnibusu u određeno vrijeme iz jednoga mjesta u drugi.

Altaussee je općina od 5 naselišta: Altaussee, Fischerndorf, Lichtersberg, Lugič i Puchen; sva naselišta broje jedva 1600 duša, Altaussee sam jedva 300.

Gorski zrak, tišina kraja, krasota prirode podigoše i taj kraj do ugledna, uvažena boravišta za nemoćnike i planinare. I tuj — u pustu selu — imaće sve udobnosti velegrada: poštu, brzojav, toplice i mrzlice — osim jezera — liječnika, ljekara, više dobrih gostiona, vodiča — riječju sve, što treba mirnu i udobnu životu slabica i opet zdravu i krepku planinaru.

Oko cijelog jezera, koje ima 3 km. duljine a jedan km. širine, vodi krasno šetalište, s kojega gledaš blistave ledenjake Dachsteina.

Spuštajući se sa sedla Tressena na to biserno jezero oko 11 sati prije podne zadnjem uz put u plivaonu Danneru, okupam se u kristalnom tom jezeru,

iz kojega izadjem kao rak svaren — voda imadjaše jedva 10° C. — pa pojurim dobar četvrt sata naokolo jezera do vrje restauracije „Seewiese“.

Iza dva sata odmora vratim se opet u trgovište Aussee, pa brzovlakom za 20 časa do Hallstada.

Hallstadt poznato je glasovito mjesto u kulturnoj povijesti. Mjesto samo neznatno je; stoji 497 m. nad morem, a broji tek 740 duša, a cijela općina nešto preko 1800 (P e u c k e r, Ortslexikon, Wien 1903. po statistici od 1900 g.); nu ipak se tuj nalazi znatna industrija rezbarska, mramorska, zbirka naravoslovna, muzej starožitnosti hallstadtskih, a osobito industrija soli. Solane hallstadske u gornjoj Austriji odavna su na glasu po svom neiscrpivom bogatstvu.

To mjesto ima kraj osobitih prirodnih krasota i jednu kulturnu osobitost, koju ćeš badava tražiti po svijetu. Kraj crkve na strmom kamenom visu nalazi se velika udubina u pečini, u kojoj je lijepim redom nanizano preko 5000 (tako mi stara debela baka kazivaše) ljudskih glava. To je groblje starodavno. Svaka glava ima broj, po kojem se u popisu saznaje, čija je. Baka stražarica se pohvali i sa glavom svoga pokojnoga muža. Kad ugledaš tu nenanđanu, jednaku i u lijepu redu naslaganu i numerovanu gomilu ljudskih luhbanja, streseš se od užasa.

Za planinara je Hallstadt biserno zrno u sjajnoj kruni božanstvene naravi.

I tuj stvori gorsko jezero središte, oko kojega poskočile sa svih strana naokolo preko 2000 m. visoke bukvom i crnogoricom obrasle kamene i slane gore. Dachstein (2996 m.) spustio svoje strme obronke u to jezero; na strmini toj i na rubu jezera prislonilo se ono stotinu kuća, za koje bi mislio, sad na če ih poklopiti strmi kamen ili će ih mrko jezero progutati.

Naokolo jezera i kroz mjesto teče dosta uzan kolnik. Sa istoka mukom se probija kroz strmine rijeka Traun, koja iz jezera Grundsee izvire, te uporedo sa cestom i željeznicom svoje bistre i burne valove u jezero valja. Dva slapa do 100 m. bacaju vodu svoju niz liticu, to su Waldbachstrub i Mühlbach. Tuj ćeš naći i liticu izdubenu u duboki kotao — kovrtanj bi u Bosni kazali — iz kojega za nagle kiše voda do 5 metara visoko skače. Iznad kuća Hallstada diže se na okući put — samo za pješaka i jahača — koji vodi do stana upravitelja solane, do solana i do keltskoga grobišta. Odavle je lijep vidik na jezero, na dvorac Grub, koji stoji naprotiv Hallstadtu, i na množinu pilana u klancu Gösau, koje svoju izradjenju lijes na splavima do Beča spuštaju.

Dodjoh kišom u Hallstadt. Sa stanice me preveze parobrodić preko jezera do mjesta Hallstadt za kojih 6 do 8 časa, a možeš i čamcem na vesla. Čekah, da prestane kišica, nu ne dočekah sunca. Prodjoh kišom okoliš na hraniv se prije vrlo dobro i ne skupo u gostionici „Grüner Baum“, te se vratih tek pod veče. Sutradan još lošije vrijeme osvane, a ja se spremih dalje žalec jedno nevrnjeme, a drugo zadanu riječ, po kojoj sam imao 10. kolovoza u Mostaru na Neretvi sa putnim drugom krenuti u Dalmaciju.

Planinari moji mili, mičite se, jer je raj života u božjoj prirodi!

XXXII. glavna skupština hrv. planinarskoga društva u Zagrebu.

Glavna skupština hrv. planinarskoga društva za godinu 1906. sazvana bi po § 7. društvenih pravila i držana 14. travnja 1907. uz ovaj oglašeni dnevni red: 1. Predsjednik otvara skupštinu; 2. očvjeravljuje se zapisnik zadnje glavne skupštine; 3. Čitaju se izvještaji upravnoga odbora, blagajnikā i nadzornoga odbora; 4. Iznašaju se eventualni prijedlozi; 5. Bira se novo predsjedništvo, upravni i nadzorni odbor.

Skupštini predsjedaše potpredsjednik Milán Lenuci, a tajnikom bijaše Vjekoslav Novotní.

Na skupštinu dodjoše ovi članovi:

GG. dr. Bošnjak, Broz, Exner, prof. Hafner, Hercezi, dr. Kornicer, pl. Kos, dr. Kučera, dr. Lághoffer, Lenuci, Margreitner, Milčić, Ivan Novak, Novotní, dr. Predeojević, Rotter, dr. Segec, Feri Solar, Sova, Štagel, dr. Šilović, K. Zájc.

Od javne štampe dodje g. Walther Siess, surađnik dnevnika „Agramer Tagblatta“.

Nedolazak naročito ispričaše: M. grof Kulmer i M. Broščian bolešcu, a senator Gj. Deželić neodgovarivim poslom.

Predsjednik pozdravi skupštinu ističući ustrajni rad društveni. Za očveravljenje zapisnika o zadnjoj glavnoj skupštini, kako je otisnut u Planinaru g. 1906., zamoljen bi dr. Šilović i Žiga Štagel; na poziv predsjednika pročita tajnik ovaj.

Izvještaj o radu upravnog odbora u minuloj godini 1906

Slavna skupština!

Danas je 32. godina, što je upravni odbor hrv. planinarskoga društva pozvao svoje članove u glavnu skupštinu, da položi račun o svojem radu.

Valja nam namah s početka istaknuti, da je minula godina u povijesti našega društva znatnija i to zato, što je odbor u toj godini davno snovaru jednu, osnovu proveo. Odbor je, naime od slijemenske kuće kroz goru zagrebačku probio pješački put preko Kapelščaka upravo na Stubičke Toplice. Za taj rad izdade društvo preko 1000 Kr.; ali valja osobito spomenuti, da je društvu u tom poslu odlučno i znatnije u pojnoć pritekao kulturno tehnički odjel naše brižne i patriotske kr. zem. vlade, naročito teh. savjetnik g. August pl. Pisačić, koji je sa inžinirskim pristavom, g. Josipom Altermannom stazu frasirao, a tim društву prišedio više od 1000 Kr. Novi taj put spušta se sa visine od 962 m., pa silazi do Toplica na 177 m. padom od 10% do 3%. Staza počima nad vrtom gradske planinske knće, a probijena je gustom šumom preko mnogo često vrlo strmih kosa, potoka, vododerina, te teče kraj donje Rauchove lugarnice na općinski šumski put, koji vodi na Pustadol, na Stubiču donju

i u Toplice. Put taj do samih Toplica ima ukupnu duljinu od 14.490 m. i to 8.260 m. novoga puta i 6.230 općinskoga.

Ova staza otkrila nam je na sjevernoj strani zagrebačke gore idealno krasnih prirodnih slika, kakovih je nači tek u velebnom sklopu alpinskom u visini od 2000 m.

U savezu sa tom stubičkom stazom valja nadalje spomenuti, da je na molbu odbora slavno ovogradsko poglavarstvo obnovilo krov i svu planinsku kuću na Sljemenu, pa u nj postavilo novi veliki štednjak, te je tako nova ta staza dobila milo, dostoјno i ugledno ishodište.

Odbor je na našem Sljemenu još i piramidu uz trošak od preko 200 Kr. naličio, prvi put markirao silaz sa Sljemena i sv. Jakoba na kosu vrapčansku i to upravo na Mikuliće, pa ispravio i upotpunio inventar društveni troškom od blizu 200 Kr.

Prema prošloj godini izdavaše ovaj odbor i ove godine mjesecnik „Planinar“, koji je tim stupio u 10. godište. List taj društveni ujedno pokaza, što su nam članovi kao planinari radili. Rad taj bit će za planinare uvijek prvi i najvažniji, ako hoće, da društvo ostane živo. Iz niza članaka, što se nalaze u Planinaru, razabire se, da su nam pojedini članovi pohodili Triglav, tu kraljevsku glavu julskih Alpa, pa Dalmaciju, a osobito ćemo se podićiti sa obilnijim planinarskim vijestima iz Bosne ponosne.

Svi ti opisi kao što i kritika, bibliografija, te prometne vijesti, što se u Planinaru nalaze, imaju ciljem buditi ljubav prema krasnoj prirodi.

Planinar se izdavaše u 400 primjeraka; po 34 primjerka davaše odbor na poklon ili u zamjenu.

Valja da ovaj odbor osobitim zadovoljstvom ovdje spomene uži saobraćaj i savez, što ga je naše društvo sklopilo sa planinarskim društvom za Bosnu i Hercegovinu, koje svoje sijelo ima u Sarajevu. Tajnik našega društva osobno je pregovarao o tom savezu sa predsjednikom bosansko-hercegovačkog društva, sa dr. Žarnovskijem u Sarajevu. Valjalo bi ut interesu tog sa svake strane koristonosnoga saveza otputiti se ljetos u Bosnu i Hercegovinu.

Odbor ovaj opazi, da je ovogodišnja lijepa gospodarska izložba pa i dosta nestalno, kišno vrijeme u ljetu bilo uzrokom slabijem veselju na našem Sljemenu; nu zato se uzradovasmo opazivši da se je mnogo, osobito nečlanova, popelo na našu Plešivicu, dapače da je i u zimi naš vrli akademski sportski klub opetovan u većem broju sa nekim članovima hrv. planinarskoga društva veselo pohodio plešivičko gorje. To nam daje opravdane nade, da će se u buduće i više njih za krasnih dana ostaviti bolesnih kavana te pohrlići u zdravo, lijepo i uvijek veselo naše prigorje.

U broj društvenih utemeljitelja sa svotom od 100 Kr. pristupi g. Žiga Stagel prinoseći i nadalje još i godišnju članarinu. Broj članova nam spade uslijed smrti, preseljenja i sa drugih razloga, ali opet poraste pristupom novih članova. Prema tomu brojimo danas 28 utemeljitelja, 327 člana i 9 prinosnika, ukupno 364 planinara, po tom uopće za 21 više od godine 1905.

Prelazeći na interni rad valja da odbor ovaj izjavi, da je tekom prošle godine držao više sjednica. Iz zapisnika tih sjednica razabire se, da je općinsko poglavarstvo u Ivancu do 2000 Kr. za piramidu na Ivančici iskazalo da se je u Delnicama osnovala planinarska podružnica, ali da je ta osnova do danas ostala samo na papiru; da je ovogradsko poglavarstvo na molbu odborovu za telefon na Sljeme neku svotu u proračun stavilo, ali da ni ove godine ne može u tom ništa učiniti, jer je poštansko telefonsko ravnateljstvo već građevnu osnovu ustanovilo; nadalje da je ovogradsko poglavarstvo uvjetno dalo na Sljemenu zemljiste za gradnju društvenoga hotela; da je napokon po dobrostivoj susretljivosti ovogradskoga poglavarstva od 1. siječnja o. g. preuzeila gospodarstvo na Slemenu nova iskusna i upućena gospodarica.

Knjižnica se društvena ove godine upotpuni sa 8 časopisa, koje društvo prima s veće strane u zamjenu, i sa jednom knjigom, Glasnikom hrv. naravoslovnoga društva u Zagrebu, darovanom od odličnoga toga društva.

Prema tomu ima društvena knjižnica 100 djela u 328 svežaka ili sveščića, 56 karata i 60 panorama.

Uz istaknute relativno znatnije godišnje troškove nije društvo ni finansijski spalo. To će glavna skupština razabrati iz potanjega izvještaja našega blagajnika. Ima gotovine preko 7801 Kr. a sva imovina valja 18.000 Kr.

Ugodna nam je dužnost zahvaliti se i ovom zgodom svim prijateljima i promicateljima našega društva na iskazanoj potpori i ljubeznom daru naročito: Kulturno tehničkom odjelu kr. zem. vlade poimence njegovu savjetniku g. Aug. pl. Pisačiću i inžin. pristavu J. Altermannu, onda slavnom ovogradskom poglavarstvu, presvijetlom gosp. dru. Gejzi barunu Rauchu na daru od 100 Kr. i drugim pomagalima oko novog stubičnog puta, kanoniku Ljud. Ivančanu na darovanim 50 Kr. za stubički put, Kozloviću Marku za krasni kip na Elvirinom putu i napokon Đošek Augustu na darovanim 8 putokazujućim tablama.

Svi ti dārovi istaknuti su svojedobno u Planinaru medju društvenim vijestima.

Još nam je dužnost javno se zahvaliti svim slavnim uredništvima naših dnevnika, što su nam rado i besplatno primala društvene objave.

Valja nam konačno i žalosnu vijest saopćiti: Umroše nam vrli i odlični prijatelji i planinarski drugovi: Blumauer Makso, gradski činovnik, Breithut Albert, gostioničar, Grahor Janko st., graditelj, dr. Ivo Mallin Žaverski, banski savjetnik, Pecinovsky Ivan, ljekarnik i Smodek Andrija, sudbeni vijećnik.

Tim ovaj odbor svršava svoj izvještaj te vraća svoj mandat u ruke ove slavne skupštine s izjavom, da je radeć prema pravilima o probitku društva uvijek nastojao opravdati ono povjerenje, što ga je prošlogodišnja glavna skupština u nj stavila; ako nije odbor svagda uspio svojim pregnućem, da su tomu bili na putu drugi faktori.

Izvještaj ovaj bi primljen bez prigovora na znanje, isto tako i izvještaj blagajnički, koji bijaše ovako predložen:

Imovina za god. 1906.

1.	Blagajnički ostatak	7.801.73
2.	Vrijednost imovine:	
a)	Piramida na Ivančici	200.—
b)	Piramida na Sljemenu	5600.—
c)	Piramida na Plješivici	1000.—
d)	Vlastita kuća na Sljemenu	1100.—
e)	Inventar u istoj	200.—
f)	Inventar u planinskoj kući na Sljemenu	900.—
g)	Pokućstvo	240.—
h)	Inventar u Podsusjedu	150.—
i)	Paviljon kod Kralj. Zdenca	200.— 9590.—
3.	Knjižnica	350.—
4.	Vodj na Sljeme, Plešivicu i Geru	184.—
5.	Tiskanice	74.27
	Ukupno	18.000.—

Zaključni račun za godinu 1906.

1.	Blagajnički ostatak	7243.98
2.	Utemeljiteljni prinos	100.—
2.	Članarina	2028.—
4.	Preplate na „Planinar“	28.—
5.	Zakupnina Podsusjed za god. 1905. i 6.	200.—
6.	Društveni znakovi	14.—
7.	Dar barona dra. Gejze Raucha	100.—
8.	Dar kanonika Lj. Ivančana	50.—
9.	Stanarina u vlastitoj kući	143.—
10.	Noćenje u plan. kući	18.40
11.	Ubrana globa od Jure St.	8.—
12.	Conto vina i pive	1868.64
13.	Kamati od uložene glavnice	267.12
	Ukupni prihod	12.069.14
	Rashod	4267.41
	Blagajnički ostatak	7801.73
1.	Zakupnina i asekuracije	55.09
2.	Novi put u Stubicu	899.60
3.	Ličenje piramide na Sljemenu	200.—
4.	Popravak piramide na Plješivici	100.20
5.	Uredjenje puteva i upr. trošak	67.80
6.	Nabava inventara	223.84
7.	Povraćene namire i inkaso	348.84
8.	Nabava vina, pive i dovoz	1034.12
9.	Porez i daće	215.14
10.	Postotak od točenja	226.50

11. Tiskara za „Planinar“	512.28
12. Tiskara za vodj na Sljeme, Plešivici i Geru	184.—
13. Nagrada uredniku za „Planinar“	200 —
Ukupni rashod	4267.41
Ostatak	7801.73
Ukupno	12.069.14

Blagajnički ostatak K 7801.73 slovom sedam hiljada osam sto jednu krunu 73 filira.

U Zagrebu, 5. travnja 1906.

Ivan Exner.

Svestrano pregledano sa prilozi sravnjeno i brojevno preispitano i u potpunom redu pronadljeno, te ne imade zapreke od strane revizionalnog odbora, da se blagajniku absolvitorij podijeli.

Revizionalni odbor

Zagreb, 5. travnja 1905.

Rusan.

Rikard Flögel.

Milčić.

Skupština Milčić kao pročeonik revizionoga odbora predlaže na to absolvitorij blagajniku i upravi, što skupština bez primjedbe prihvati.

Iza toga odstupi stari odbor, a na to bi na pohvalni prijedlog skupština dr. Šilovića per acclamationem isti odstupivši odbor na novo u cijelosti izabran, tek odbornici Kos i Novotni zamole skupštinu, obrazlažući molbu posebnim svojim razlozima, da ih ne bira u odbor, već da na njihovo mjesto odaberu gg. prof. dr. Šilovića i nadšumara Zajca.

Po tom bi izabrani u novi upravni odbor za tekuću godinu 1907. ova p. n. gg. Miroslav grof Kulmer predsjednikom, Lenuci Milan i Broschan Miroslav potpredsjednicima; odbornicima: dr. Bošnjak Karlo, Broz Mirko, Exner Ivan, Hafner Ivan, dr. Kornicer Oskar, dr. Kučera Oton, dr. Langhoffer August, pl. Marković Franjo dr., Novotni Vjekoslav, Rotter Antun, Sova Slavoljub i dr. Šilović Josip.

U nadzorni odbor: Flögel Rikard, Milčić Petar i Rusan Josip.

Na upit predsjednika, ima li koji član kaki prijedlog, iznese dr. Šilović, kojega podupire dr. August Langhoffer, dvije misli, kojim bi se publika intenzivnije pobudila na planinarstvo i na izlete, naročito bi želio, da naš upravni odbor uznastoji izdati malo po malo planinarskih uputa, iz kojih bi mogao svaki planinar saznati, gdje će najzgodnije noćiti, onda stalni tarif noćistu jelu i pilu. Prema posebnoj ugovoru izmedju gostioničara i planinarskog odbora imao bi se taj ugovor u svakoj gostioni javno evidentovati, a član društva svojom godišnjom namirnom ugovorenu tarifalnu pogodnost zahtijevati. Na društvene izlete neka se zato pozovu samo članovi, nikako nečlanovi, koji će radi društvenih pogodnosti težiti začlaniti se.

Dr. Šilović bi još želio, da se sveučilišnoj mlađeži omogući pristup u društvo tim, da se od člana traži možda samo I Kr. kao godišnja članarina, čemu skupština Solar prigovara samou obzirom na frekvenciju na Sljemenu.

Skupštinar I. Novak bi želio, da se suša na Sljemeru bolje uredi.

Dr. Kučera predlaže, da se tajniku društvenomu zapisnički izreče iz skupštine zahvala na trudu i brizi, što ju je naročito imao oko prokrčenja novog puta sa Sljemena u Stub. Toplice.

Svi ti izneseni prijedlozi primljeni su od skupštine s uputom, da ih budući upravni odbor na um uzme i shodno odredi.

Predsjednik na to završi skupštinu zahvaljujući se skupštinarima na mnogobrojnom dolasku, na interesu i ljubavi za društvenu stvar.

Hrvatsko planinarsko društvo u Zagrebu godine 1907.

Uprava: Predsjednik: grof Kulmer Miroslav; potpredsjednici: Lenuci Milan i Broschan Miroslav; tajnik: Kornicer Oskar dr.; ekonom: Novotni Vjekoslav; blagajnik: Exner Ivan; članovi odbora: Bošnjak Karlo dr., Broz Mirko, Hafner Ivan, Kučera Oton dr., Langhoffer August dr., pl. Marković Franjo dr., Rotter Antun, Šilović Josip dr.; nadzorni odbor: Flögel Rikard, Milčić Petar, Rusan Josip.

Članovi utemeljitelji:

Blumauer Makso †. — Čanić Gjuro podmaršal. — Deželić Gjuro. — Exner Ivan. — Galjuš pl. Ljudevit. — Hatz Ivo. — Josipovich pl. Imbro. — Khuen Hedervari Dragutin grof, Kulmer Miroslav grof, Körösköni Vjekoslav dr., Kukuljević Božidar Sakcinski. — Lenuci Milan, Liehl E. † — Mallin Ivo dr. † Mallin Tošo † Mikulčić Mirko dr. — Novak Ivan. — Pongratz Gustav vitez, Prister Guido, Prister Eduard, Preradović Radovan. — Radivojević Jovan, Radković Josip. — Stagel Žiga, Stožir Ivan. — Vranyczany Dragutin barun, Vranyczany Ivka baronica †, pl. Weiss Emil.

Članovi redoviti:

Abeles Marko, Ancel Ivan, Andrašević Gjuro, pl. Andrassy dr., Andrijević Stanko, Antolek Josip, Arko Antun, Arnold Franjo, Arnold Gjuro dr., Augustin Gjuro.

Bančić F., Bartulić Jaroslav, Bartušek Ivan, Bašić Josip, Benedik Franjo, Bedeković Kamilo, Bedeković Dragutin, Beker Ivan, Benković Ivan, Berger Srećko, Bernardić Ferdo, Betlheim Milan, Birač Dušan, Blažić Miroslav, Bonbelles Marko grof, Borelli H. knez Vranski, Bošnjak Karlo dr., Bothe E. F., Broschan Miroslav, Broz Mirko, Brusina Spiridion, Bučar Franjo dr., Budicki Ferdinand, pl. Budisavljević Bude, pl. Burgstaller Remetski Franjo dr., pl. Burgstaller Remetski Janko.

Crnadak Milivoj, Crnadak Gjuro, Cvetnić Tomo.

Čačković Vrhovinski Miroslav dr., Čučković Uroš dr., Čitaona Grubišnopojle*, Čitaona Vinkovci*, Čitaona u Čabru*.

Dečak Luka, Dečak Josip, Deutsch Slavko, Divković Mirko, Dolovčak Ivan, Dolovčak Mladen, Došek August, Dupelj Gjuro, Dvořák Vinko dr.

pl. Eckel Hektor, Egersdorfer Šandor dr., Ehrenhöfer Vladimir, Eisner Milan, Erny Rudolf.

Faller Nikola, Ferri Stijepo, Fink Franjo*, Fischbach Robert., Flögel Rikard, Frank Gustav dr., Friedfeld Mavro, Fritsch Leo, Fürst Hinko.

Gašparac Ante dr., Gašparini V., Gavrančić Milovan dr., Gimnazija Vukovar*, Gjurgjević Gavro, Gmaz Josip, Gnezda Antun, Goglia Antun dr., Gorjanović Dragutin dr., Goldman Dragutin dr., Grahor Janko ml., Granitz Vatroslav, Greiner K., Grgurović Dragutin, Grlić Marija, Grömer Feri, Gundrum Fran dr., Guštin Josip, Guthard Rudolfo, Guteša Vladimir.

Hadrović Gavro*, Hafner Ivan, Hagenauer Ljudevit, Hajdinjak Milovan, pl. Haladi Franjo, Harbarth Viktorina, pl. Halper Julio, Hangi Ivan, Heinz Antun dr., Hercezi Josip, Herrnheiser Šišman dr., Hercog Arnold, Hochsteter Antun, Hoić Ivan dr., Hoffer Nikola dr., Hoffman B., Holjac Janko, Höningsberg Leo, Hörer Ivan, Horvat Drangutin dr., Horvat Josip Fran, Hrenović Antonija, Hržić Velimir Topuski, Hühn Franjo, Hühn Kurt dr.

Ivančan Ljudevit, Ivančević Nikola, Ivković Gjuro dr.

Jakšić Nikodem dr., Jambreković Ladislav dr., Jemeršić Pavao Jordanić Nikola, Jovičić Ljubomir.

Kadić Mato, Karal Gjuro, Karas Mirko, Kern Ante, Kišpatić Mijo dr., Klein Vjekoslav, Kleščić M., Klofutar Albert, Kočonda Stjepan, Kodrić Gustav, Kolmar Edmund, Kornicer Oskar dr., pl. Kos Tomo, Kosirnik Ivan dr., Kostijal Antun, Kozlović Marko, Kovačić Mijo, König Mirko, König Vilim, Kralj Stjepan, Krammer Alois, Krešić Milan, Krešić Vladimir, Križ Edo dr., Kučera Oton dr., Kugli Stjepan, Kuhar Aleksander dr., Kulmer Alex. grofica, Kuntz Ivan, Kuralt Franjo.

Langhoffer August dr., Lovrenčević Martin, Lovrenčić Vilim, Löbl August.

Magdić Franjo, Majcen Milan, Malvić Franjo, Mance Dragutin dr., Manojlović Gavro dr., Maravić Mile, Marchetti Mirko dr., Marek Ivan, Marjanović Luká dr., Margreitner Franjo, pl. Marković Franjo dr., Märtens Vjekoslav, Mazzuzzi G. A., Mašek Bosnодolski Dragutin dr., Mašek Bosnодolski Hinko*, Mazzura Šime dr., Mažuranić Vlatko, Mayer Makso, Medvedić Rok Paskval, Mihaljinec Milan, Mikić Dragutin, Milčić Petar, Miletić Matija, Miletić Stjepan dr., Mileusnić Marko, Mirković Dragutin, Mocnaj Dragutin, Mohorovičić Andro dr., Mondekar Sofija, Mrzljak Rok* dr., pl. Mraović Ivo, Mudrovčić Josip dr., Müller Adolf.

pl. Neuberger Feliks, Neidhard Dragutin, Neidhard Gjuro, pl. Nikolić Vladimir dr., Nosan Milan, Novotni Vjekoslav.

Obad Ivan, Onsea August, Operman Dragutin dr., Oršić Antun, Osek Ivan.

Partaš Ivan, Pasarić Josip, Pazman Josip dr., pl. Pečić G., pl. Pejčić Vatroslav, Pernat Dragutin, Petračić Milan dr., Petroci Dragutin, Piatki Antun, Pierotti Luiggi, Pilar Martin, Pilepić Rudolfo, pl. Pisačić August, Plečko Stjepan, Pleško Bartol, Pliverić Stjepan dr., Popović Svetan Vasin, Popović Fedor, Potocić Josip, Pramberger Vlatko, pl. Praunsperger Fileus, Predojević Albert dr., Prica Ilijā dr., Princ Josip, Privora Drag., Prister Vladoj, Pulszky Garibaldi.

Rabus K. i sin, Račić Viktor, Radić Antun dr., Radja Antún, Rakoczay Šandor dr., Raizner Ljudevit, pl. Rajzner Šandor, Randić Ivo, Rauch Gejza barun dr., Rihtarić Gjuro dr., Rogić Ivan, Rogina Antun, Rossi L., Rotter Antun, Rusan Josip.

Saletto Franjo, Samobor trgovište, Saulik Pavao, Schneider Ivan, Scholz Antun, Schöller Franjo, Schönstein Makso, Schwab Hinko, Schwarc Ljudevit dr., Schwarc Dragutin dr., Schwarc Hinko, Seć Aleksander, Segeñ David dr., Senčić Šime, Severinski Rudolf, Simonović Radivoj dr., Smičiklas Tade, Smrekar Milan, Sollar Franjo ml., Sorg Filip, Sova Slavoljub, Spitzer Artur, Spitzer Arnold, Spitzer Dragutin, Spitzer Rudolf, Spitzer Egidius, Sporčić Ivan, Starčević Mile dr., Stanisljević Julio, Starec Antun, Steiner Makso dr., Stejskal Ferdo, Stiasni Antun, Stožir Vlatko, Stubenhofer Josip, Stunković Matija, Suk Srećko dr., Supanek Julijo, Szabo Franjo, Szentgyörgyi Šandor dr.

Šaban Franjo, Šafarić Michael, Šauf Aleksander, Šenoa Milan dr., Šenoa Aurel, Šilović Josip dr., Šneider Ivan, Špun Stričić Nep. dr., Šrepel Slavoljub, Štagel Žiga, Švinderman Blaž, Švarc Mirko, Švrljuga Franjo, Švrljuga Šime dr., Škola Sv. Ivan Žabno*.

Thaller Ignjat dr., pl. Thaller Franjó, Tomšić Julio, Tomšić Ljudevit, Tončir Dragutin dr., Trauttner Vladoj, Tušetić Alberto, pl. Türk Franjo.

Vabić Dragutin, pl. Vancaš Aleksander, Varga Gjuro, Vinković Božo dr., Vranešević K., Vrbančić Dragutin, Vrbanić Dragutin, Vučović Dragutin, Vučer Julij.

Wagner Ivan ml., Wagner Ivan, Waronig Franjo, pl. Weiss Milan, Wieland Vjekoslav, Winkler Eugen dr., Wolfram Ivan.

Žagorac Stjepan, Zahar Ivan dr., pl. Zajc Karmel, Zamečnik Kaspar, Zeininger Beno ml., Zigmundovsky Rudolfo, Zoričić Milován.

Živojnović Mladen.

* označuje prinosnike.

D o p i s.*

Planinarsko i turističko društvo „Liburna“ u Zadru.

Slavnom „Hrvatskom planinarskom društvu“

Zagrebu.

Dne 9. ožujka t. g. držana je glavna skupština našeg jedinog i prvog planinarskog i turističkog društva u Dalmaciji, na koju je pristupio lijep broj članova.

Skupštini otvorio je društveni predsjednik Lavoslav Golf, koji je pozdravio prisutne članove, a osobito Njegovu Preuzvišenost vojničkog zapovjednika c. i kr. generala topničtvà, gosp. Marijana Varešanića pl. Vareša, te mu najtoplje zahvalio na njegovom brižnom i zanosnom zauzimanju za društvo.

* Ugledno društvo „Liburna“ ne javi nam se od 1901. godine. Što smo mu skrivili, ne znamo; nu svakako nam je mišlo, da nas ne zabravi. (Opaska uredništva).

U svom izvještaju o društvenom radu predsjednik ističe, kako su u posljednje vrijeme društvene prilike krenule na bolje, te se je nadati, da će društvo moći sada još uspješnije napredovati, pošto se je prijavio lijep broj novih članova.

Društvo broji sad već preko 200 članova. Gleda društvenog rada navadja predsjednik, da je zaslužni član gosp. c. i kr. umirovljeni namjesništvi potpredsjednik Alfons Pavich pl. Pfauenthalski izradio krasnu panoramu (obzorje) naše slavne moscerske planine s monografijom, te je svoje djelo besplatno ustupio društvu, da ga objelodani u hrvatskom i talijanskom jeziku. — Po prijedlogu predsjednika skupština jednoglasno zaključuje, da se izrazi hvala gosp. pl. Pavichu na njegovom velikom trudu, što ga je uložio sastavljući tako krasno turističko djelo, koje je prvo ove vrsti u Dalmaciji. — Predsjednik nadodaje, da će se u tom pravcu i dalje raditi te sastaviti panorame naših najljepših krajeva. Medju ove spada svakako i panorama sa vrha Sv. Mihovila na otoku Ugljanu kod Zadra, otkud se pruža tako krasan pogled na okolicu, da ga možemo bez dvojbe ubrajati među najljepše i najčarobnije predjele našeg otočja. Tamo se nalaze i ruševine starodrevne opatije, te bi se tu mogla urediti krasna turistička postaja. — Za ustup ovog krasnog kraja bili su već povedeni shodni pregovori sa vlasnicom Amelijom pl. Lantana rodj. groficom Borelli, te skupština ovlašćuje jednoglasno društvenu upravu, da sklopi pogodbu za ustup pomenutog zemljišta bilo u najam za barem 20 godina, bilo u isključivo vlasništvo društva.

Predsjednik opaža još, da bi se pripomoćima iz javnih zaklada mogli urediti putevi do Sv. Mihovila te tamo urediti nekoliko prostorija, gdje bi stranci mogli naći konak i opskrbu. — U tu svrhu obratila se društvena uprava već na ministarstvo željeznica i Njegovu Preuzvišenost gosp. namjesnika. Predsjednik priopćuje nadalje, da bi se druga turistička postaja mogla urediti i na drugom takodjer krasnom kraju zadarskog otočja, a to baš na vrhu Čokovac kod Tkona na otoku Pašmanu, gdje se nalazi starodrevni manastir i crkva Sv. Kuzme i Damjana, koja je do godine 1808. bila vlasništvo Benediktinaca, te se mora smatrati važnim historičkim spomenikom. — Manastir se nalazi u dosta dobrom gradjevnom stanju, te bi se ne prevelikim troškom mogao urediti kao turistička postaja sa 5—6 soba za stanovanje.

Skupština jednoglasno pristaje na to. Na temelju toga zaključka društvena je uprava sklopila već pogodbu sa župnikom u Tkonu, te je rečeni manastir sa crkvom već prešao u posjed društva za 20 godina.

Da se pobudi veći interes stranaca za Dalmaciju, pobrinula se je društvena uprava, da dodje u posjed fotografskih snimaka najljepših krajeva Dalmacije, pa da ih priredi za Skioptikon - predstave ne samo u Dalmaciji nego i u drugim većim mjestima monarkije i izvan iste. Saznavši da gospodin profesor Maksimilian Kleiber u Monakovu, slikar, turista i spisatelj posjeduje lijepu zbirku takovih fotografija, obratila se je društvena uprava na nj molbom, da bi joj ustupio ovu zbirku. — On se je tome rado odazvao, te poslao društvu 174 slika za Skioptikon uz neznačnu odštetu od 40 pfeniga za svaku sliku.

Pošto pak profesor Kleiber već od 10 godina dolazi svake godine u Dalmaciju, te ju je svu proputovao, a velikim dijelom i fotografski snimio, pak onda držao u Monakovu u tamošnjem planinarskom društvu predavanja o prirodnim krasotama Dalmacije prikazujući iste sa Skioptikon-slikama, te si tim stekao znatnih zasluga za ovu našu lijepu zemlju, bio je jednoglasno izabran počasnim članom „Liburnije“.

Obzirom na to, da je dosle češćem priredjivanju izleta bila glavna zapreka pomanjkanje prometnih srestava, predsjednik izjavljuje, da je društvena uprava došla do zaključka, da se tomu mora doskočiti nabavom parobrodića ili ladje na jedra, te se je obratila na c. i kr. ratnu mornaricu, da bi joj uz obaljenu cijenu prepustila takav brod, koji ne bi više služio za ratne svrhe. Ovoj molbi bi udovoljeno, u koliko je društvu bila za sada ponudjena ladja na dva jedra uz obaljenu, cijenu, pa skupština pristaje na to, a odbija ponudu jednog privatnog vlasnika za nabavu kutera. — Nadati se je dakle, da će „Liberia“ do malo raspolagati ne samo brodom na jedra nego i parobrodićem, koji bi ne samo služili za priredjenje društvenih izleta i istraživanja, nego i za strance, kojim bi ih društvo drage volje stavljalo na raspolaganje uz malu otstetu. — Glede programa društvenoga rada za tekuću godinu predsjednik opaža, da će se osim malih izleta u okolicu zadarsku i na otoče kao na sv. Mihovil, Čokovac te u Šipilju „Strašnu peć“ na Dugom otoku, koju treba svakako još istražiti i učiniti pristupnjom s obe strane mora, svakako prirediti društveni izlet u modru šipilju na otoku Biševu kod Visa, pak na Velebit (Paklenicu i Sv. Brdo), a po mogućnosti i na Plitvička jezera.

Početi će se takodjer sa označivanjem puteva osobito na planinama, te se nastojati, da se postave putokazi u svim predjelima važnijim sa turističkog gledišta. A da se to sve uzmogne izvesti, uprava društvena mora da računa na požrtvovno sudjelovanje svih članova osobito članova uprave i odbora, koji bi morali preuzeti inicijativu te podastirali društvenoj upravi shodne prijedloge. Svi članovi društva imali bi pak nastojati, da pribave društву novih članova, jer od broja istih odvisi i društvena djelatnost.

Iza kako su bili odobreni društveni računi, te obavljeni neki nadopunidbeni izbori za upravu i odbore, bi iza zaključka skupštine odlučeno, da se svake subote drži društveni sastanak bez naročitog poziva, te će se pri tim sastancima riješavati tekući poslovi uprave i odbora.

Priopćujući ovo izvješće molimo upravu bratskog nam „Hrvatskog planinarskog društva“, da ga izvoli objelodaniti u svom glasilu „Planinar“, te nam dostaviti sto komada posebnih istisaka za naše članove. Molimo takodjer, da biste nam izvolili priopćiti, da li biste bili skloni prirediti u Zagrebu predstavu sa Skioptikonom sa slikama od najljepših turističkih i prirodnih krasota Dalmacije.

U Zadru 4. travnja 1907.

Predsjednik: Golf.

Društvene vijesti.

Novi upravni odbor. U ovogodišnjoj glavnoj skupštini hrv. planinarskoga društva, koja se je držala 14. travnja, izabran bi za godinu 1907. ovaj upravni odbor: predsjednikom Miroslav grof Kulmer; potpredsjednicima: Lenuci Milan i Broschan Miroslav; odbornicima: Bošnjak Karlo dr., Broz Mirko, Exner Ivan, Hafner Ivan, Kornicer Oskar dr., Kučera Oton dr., Langhoffer August dr., pl. Marković Franjo dr., Novotni Vjekoslav, Rotter Antun, Sova Slavoljub, Šilović Josip dr.; u nadzorni odbor: Flögel Rikardo, Milčić Petar, Rusan Josip.

Pristupiše u društvo: Ivan Rogić, veletržac, Hinko Schwab, gostioničar Grand Hotela, dr. Tončić, perovodja kr. zem. vlade, Dragutin Vrbanić, pokrivač.

Novi upravnici društveni za god. 1907. U prvoj odborskoj sjednici društvenoj držanoj 19. travnja t. g. primi poslove tajničke dr. Kornicer Oskar, ekonomiske Novotni Vjekoslav, blagajničke Exner Fran.

Program za društveno putovanje mjeseca svibnja, lipnja i srpnja. U istoj prvoj odborskoj sjednici ustanovljen bi ovaj program za društveno putovanje: 1) Na Duhove planinarsko društvo ide na Klek, eventualno na Bitoraj, 2) 26. svibnja preko Sljemena novim putem u Stub. Toplice, 3) 2. lipnja na glavicu Vršću, 4) 16. lipnja u Markuševac, Čućerje, Lipu, Planinu, 5) 29. i 30. lipnja u Kalje, Sošice, sv. Geru, Žumberak, 6) 14. srpnja na Plešivici samoborsku, 7) 28. srpnja na Ivančicu.

Potonji program javljat će društvena uprava svagda jedan — dva dana prije polaza putem naših novina; na to se upozorju već sada svi društveni članovi.

Elektrijski tramvaj u Šestine.

U zadnjoj odborskoj sjednici našega društva vijećalo se je medju inim i o tom, kako bi se publika zagrebačka navraćala više na naše krasno i zdravo prigorje, pa se je odbor uvjerio, da je jedna od najvećih zapreka još uvjek slabom pohodu u zagrebačku goru nedostatno i vrlo skupo općilo. Uvjeriv se, da bi elektrijski tramvaj do Šestina bio i na materijalnu korist same općine a i velika blagodat za sve slojeve žiteljstva grada Zagreba, podnese ovogradskom poglavarstvu i zastupstvu o tom obrazloženu predstavku ovoga sadržaja:

Slavnemu poglavarstvu sl. i kr. grada Zagreba.

Iz vijesti naših dnevnika i po tom iz stručnih uputa o osnovi elektrijskog tramvaja u Zagrebu razabire hrv. plan. društvo, da se nije mislilo protegnuti prugu u zagrebačko prigorje.

Upravni ovaj odbor, uvjeren, da je gotova osnova za elektrijski tramvaj već za danasni Zagreb sa više obzira manjkava, a da se tomu još može odmoći, moli prema sjedničkoj odluci svojoj od 5. t. mj. što odlučnije u ime gradjanstva, koje zastupa po svojem društvu, da izvoli to slavno poglavarstvo iznijeti pred sl. zastupstvo ovu njegovu smjernu predstavku te ju po svojem najboljem znanju tumačiti i najodlučnije zagovarati.

Ovaj upravni odbor smatra nužnim, da se gotova osnova elektrijskog tramvaja protegne još u zagrebačko prigorje i to upravo do Šestina.

Razlozi za taj pravac bili bi ovi:

Gradsko cestovna uprava izvaja iz Šestina kamen za ceste. Znade se, da je muški podvoz relativno dosta skup te ograničen na stalne osobe i stalnu godišnju dobu. Muž naime u Šestinama stradajući uslijed dioba volovima za podvoz vozi tek kad ema drugoga posla i kad mu se hoće, pa znajuć da grad mora uz svaku cijenu kamen imati, čini ono, što je u prvom redu nje mu na korist. Osim toga se baš tim kamenim kolima cesta gradsko razmjerno dosta troši. Ne bi li bilo praktički i ekonomski, da se gradski kamenolom spoji električki sa gradom?

Nu čini nam se, da će i sam o s o b n i promet u Šestine — najpače ljeti i jeseni — toli znatan biti, da bi već i taj morao sl. ovogradsko poglavarstvo sklonuti na produljenje elektrijske pruge do Šestina. Ne može mu naime biti nepoznato, da sada godimice ljeti zalazi 4000—5000 gradskih ljudi na samo Sljeme, a opet do 30.000 u Šestine, na Kraljičin zdenac, na Medvedgrad i na sv. Jakob, neračunav tuj domaće seljake i prolaznike u Bistru i sela onkraj zagrebačke gore. Zar ne bi tuj bilo najrealnije podloge za elektrijski o s o b n i povoz? Frekvencija toga povoza mora se znatno dići, kad se zna iz iskustva,

da promet ondje sam po sebi raste, gdje je shodno prometao. Po tom ovaj odbor misli, da promet osobni u Šestine neće biti godimice manji nego promet do Mirogoja; jer kad navikne svijet, vozit će elektrika, najpače nedjeljom i svetkom, mnogo više kola krcata publikom u Šestine, na Gračane i Dolje nego li na Mirogoju!

Nu ako uzmemo uopće svu brigu, svu tešku dužnost svakoga gradskoga poglavarstva na um, zar ne bi ovogradsko sl. poglavarstvo nešto pomisljalo i na sanitarno, pa na etično-odgojno pitanje grada Zagreba i njegova rastućega žiteljstva? Nema jamačno dvojbe, da je naš Maksimir lijep, ali dok do njega dodješ, teško će i zdrav osjećati prašinu i isparivanje okolnih nizina. Inako je to, kad izadješ po Novoj vesi, koja orografski mnogo više leži. Tu ti pluća osjećaju goru, pa će činovnik, obrtnik, trgovac, industrijalac zdravi i nemoćnici sa svojom obitelji naći okrepe i slasti za onu malu elektrijsku vozarinu, a djeca i mladež potraže za egsaktnu svakovrsnu prirodnu nauku i za ljubav gorske prirode, milog doma svoga!

A i to nije danas najmanja strana javne brige!

Po iskustvu drugih gradova evropskih možemo jamačno ustvrditi, da će naša publika za koju godinu upravo vrvjeti u naše prigorje. Ogledajmo se naime maoj najbližim svijetom, opazit ćemo, da je u prvom redu uvijek dobar put i zgodno općilo vodilo do spoznaje, a po spoznanju do cijene i štovanja zemlje i kraja. Tako će jamačno i elektrijski tramvaj do Šestina za koju godinu upoznati masu naše publike sa krasotom našega prigorja i na izvorom zdrava zraka i vode, kojim se naš bijeli Zagreb ponosi.

Nije li nam upravo dužnost voditi našu publiku na taj jedini zdravi izvor? I sirotinsko hrv. planinarsko društvo samo po toj ideji načini jesenauz relativno ogromne žrtve put iz Sljemena na Stub. Toplice — ne sebi, nego žiteljstvu grada Zagreba, da ga vodi i da mu pokaže ono, za što mnogi otmeni zagrebčanin hiljade i hiljade u tudjem kraju izdaje. Zar ne bi grad bio dužan to isto pokušati prema svojoj snazi?

Ovaj upravni odbor prema tome sudi, da će i iz ovo malo riječi patriotsko i za javno dobro uvijek brižno ovogradsko sl. poglavarstvo baš s vremenom inicijativom uporno nastojati, da se elektrijski tramvaj do Šestina protegne znajuć, da za nj vojuju uz idealne i etičke još i praktički i ekonomski razlozi.

Za hrv. planinarsko društvo

Za predsjednika:
Broschan, podpredsjednik.

Novotni, tajnik.

Corrigenda. U 1. i 2. broju ovogodišnjega „Planinara“ na str. 5. u članku „Glavica Vršica“ potkrala se u imenu krupnija pogreška. Tuj naime imati stat: priopćio Jaroslav Bartulić, a ne Babić.

Sadržaj: Pod Velikim Klekom, priopćio Novotni. — 32. glavna skupština hrv. planin. društva u Zagrebu, priopćio Novotni. — Hrv. planin. društvo u Zagrebu godine 1907. priopćio Novotni. — Dopis planinarskog društva „Libernia“ u Zadru. — Društvene vijesti, priopćio Novotni.